

Sto oči v avtu

Ce se nekemu delu privadimo, ker ga pogosto opravljamo, ga opravljamo vedno bolje, dokler nas dolgočasje zopet ne spravi iz tira. Toda teoretično je urnost mogoče stopnjevati. Zato ima avtomobilist-začetnik težave glede izvajanja nekaterih precej enostavnih zaporednih in medsebojno povezanih gibov, ki izurjenemu vozniku ne delajo nobenih težav. Pa tudi med vozniki so ljudje, ki so sicer prišli preko začetniških težav, vendar pa še nekaj let ali morda sploh nikoli ne bodo obvladali svojega vozila.

Seveda bi lahko pri tem govorili tudi o »zloglasnih« nedeljskih voznikih, ki se ves teden ne dotaknejo vozila, ali pa morda, če je slabo vreme, celo več tednov zaporedoma ne. Potem pa sedejo v nedeljo za volan, da bi šli na izlet, morda celo daleč in pri tem pogosto naletijo še na neugodne prometne razmere.

Res je, da dandanes vedno več ljudi rabi prometno sredstvo samo za razvedrilo v prostem času. To ni nič slabega. Slabo pa je, če se tega ne zavedajo, ali pa precenjujejo svoje sposobnosti, posebno glede utrudljivosti vožnje, saj se s kratkimi vožnjami čez teden ne morejo dovolj izuriti.

Ce nas neka stvar ne zanima, pač ne pazimo nanjo in ker nas lahko neka stvar zanima le, dokler nam predstavlja nekaj novega, tedaj se lahko hitro zgodi, da nam enoličnost prinese dolgočasje, dolgočasje pa zmanjša zanimanje in s tem pozornost. Tu je cela kopica elementov, ki so v neposredni zvezi s prometom in z našo funkcijo za volanom.

Pazljivost delimo na splošno in specifično. Toda avtomobilista zanima bolj splošna pazljivost. Pravimo, da moramo imeti sto oči in to dovolj pozorno kaže, na kaj vse mora človek paziti v sodobnem prometu, posebno v mestnem prometu, pa naj bo pešec ali voznik. Seveda ni nič čudnega, če zmanjšanje pozornosti poveča naše reakcijske čase. To se pravi: če smo raztreseni odgovorimo z gesto na neko čutno zaznavo šele čez dve sekundi, morda čez tri, pogosto prepozno in čisto, žal, tudi nikoli. Mnogo zagonetnih prometnih nezgod ni mogoče razložiti drugače kot s skrajno nepazljivostjo, ki sploh ni izzvala voznikove reakcije.

Ugotovili so tudi, da pozornost lahko koncentriramo »na daleč« in »na blizu«. Če se koncentriramo v daljavo, potem se naša pozornost za neposredno okolico zmanjša. Primer za to je zelo hitra vožnja. Pri stokilometrski brzini se koncentriramo v daljavo in se pri tem nekoliko oddaljimo od neposredne okolice. To nas seveda spravi v veliko večjo nevarnost, saj nam je vsaka ovira, ki se nam pojavi na poti v neposredni bližini, lahko usodna.

Z vsem tem nočemo reči, da bi moral človek štoodstotno koncentrirano čepeti za volanom. Tudi avtomobilist ima neke vrste avtomatizirano vožnjo. Vsak vesten voznik pa mora poskrbeti vsaj za to, da po možnosti izključi vse vzroke raztresenosti. Viri take raztresenosti so: preživahno klepetanje, oziranje po pokrajini, iskanje predmetov po avtomobilu in — premočna čustva...

Velja Kocić

20 let ansambla
Frančka Povšeta

Planšarji iz Šiške

Letos mineva 20 let od ustanovitve ansambla »Veseli planšarji«. Ansambel je ustanovil in ga vseskozi vodil Franček Povše, 55-letni predmetni učitelj glasbe. Rad je privolil v pogovor o prehojeni poti.

Njegovo delovno sobo krasijo številna priznanja in spominki. Da je ves predan glasbi in ansamblu, pričajo številni instrumenti, fotografije, lepo urejeni zapiski, zavrtel pa je tudi njihovo najnovejšo ploščo.

»Naš ansambel je izšel iz Godbe ljudske milice. Vedel sem, da bomo uspeli le, če bomo gojili posebno zvrst glasbe. Uvedel sem mimo tradicionalnih instrumentov še hribovski boben — bum bas, rog in zvonce, oblekli smo se v planšarsko nošo, obuli cokle. Seveda, pa smo tudi igrali izvirne, planšarske skladbe. In take nas številni gledalci in poslušalci radi sprejemajo vsepovsod. Naš ansambel sedaj nastopa v sestavi: harmonikar Vinko Frelj, trobentar Marjan Bone, kitarist Drago Brezovački, basist Janez Sajovic, klarinetist Franček Povše in pevec Franc Babič.«

»In kje vse ste nastopali?«
»Imeli smo že čez 800 nastopov. Igrali smo na koncertih širom Slovenije in obredli skoraj vso Evropo. Posebno mi je ostalo v spominu igranje na Sutjeski predsednikoma Naserju in Titu, nepozabni so vtisi z gostovanjem pri naših izseljencih ter s festivala folklore v Celovcu, kjer nas je poslušalo 15 tisoč ljudi. Do sedaj smo izdali že pet long play plošč in več malih plošč ter kasete, na katerih je prek 60 mojih skladb.«

»Odkod navdih za nove melodije?«
»Veliko hodim v hribe in melodija se v naravi kar sama »utrne«. Seveda, veliko je še dela, predno jo zaigramo, dr. Lev Svetek pa nam napiše besedilo.«

»Pogosto nastopate pred šišenskim občinstvom?«

»Seveda, saj zelo radi nastopamo na »domaćem terenu«: tako za mladino v Mostecu, za 1. maj na Rožniku, igrali smo na drugem Dnevu prosvetnih delavcev. Navsezadnje — Šiškarji smo, ali ne?«

»In kako boste proslavili jubilej?«
»Smo pred izdajo nove long play plošče »Dom pod Triglavom«, priredili pa bomo jubilejni koncert, katerega čisti dohodek bomo namenili v dobrodelne namene.«

»Skromnim glasbenikom in še posebej vodji ansambla Frančku Povšetu želimo ob jubileju še mnogo let uspešnega igranja.«

Franci Rozman

DROBTINICE

S stojnico za prodajo sadja podjetja »Slovenijapromet« pred stolpnico na Celovški cesti št. 106 občani niso zadovoljni. Nihče je ne očisti, prodajalci si ne umivajo rok, ker nimajo vode, »sanitarije« imajo (in jih tudi uporabljajo) kar v bližnjem grmovju, pa tudi cene so višje kot na osrednji ljubljanski tržnici. Večkrat pride tudi do pretefov med prodajalci — gre verjetno za posamezne skupine preprodajalcev, saj se ob stojnici ustavljajo tovornjaki in kombiji različnih registracij... Skratka — »Texas«...

Autobusne postaje v Medvodah so v obe smeri povsem zanemarjene. Voznih redov ni, oziroma so table razbite, sama postajališča pa že dalj časa rjavijo, kot da ni v Medvodah toliko dobre volje in barve, da bi lahko polepšali videz naselja, posebno še, ker gre za cesto I. reda...

Občani so zelo nejevoljni zaradi podhoda na Celovški cesti, ki ga sicer vsak dan čistijo, vendar v nočnem času ni razsvetljen, saj gorijo le še tri neonska svetlobna telesa. Mnogi se zato rajši izpostavijo nevarnostim in prečkajo cesto — nad podhodom...

Planšarji vedno radi pridejo med Šiškarje. Igrali so tudi na slavnosti ob dnevu prosvetnih delavcev.